

DAMOCLES GEVECHT TEGEN DRUGSPANDEN

Door drugs op straat? Dat bepaalt de postcode

Burgemeesters mogen een woning sluiten na een drugsvondst. Niet iedereen is even streng. Het verschilt per gemeente of en hoe lang iemand zijn huis uit moet. Maar waarschuwen is er nauwelijks meer bij.

Manon van den Brekel
Anneke Liebrand
Wout van Arensbergen

Wat gebeurt er als je tien xtc-pillen in je huis hebt liggen? De burgemeester van Helmond sluit je woning voor vier maanden, in Oirschot beland je een maand minder lang op straat en in Eindhoven mag je gewoon in je huis blijven zitten. Heb je honderd hennepplanten op zolder? Dan sta je in Nuenen een maand op straat, in Eindhoven krijg je een waarschuwing en in Someren moet je huis voor drie maanden op slot.

De Wet Damocles wordt in

elke gemeente anders toegepast. Op basis van deze wet mogen burgemeesters een woning sluiten wanneer daar meer dan 5 milliliter, één pil of 0,5 gram harddrugs worden gevonden of meer dan vijf hennepplanten. Maar of de burgemeester daadwerkelijk tot sluiting overgaat en bij welke hoeveelheden, dat mag elke gemeente zelf bepalen. Het gevolg is dat er flinke verschillen zijn in de regio.

Die verschillen worden wel minder, zegt de Valkenswaardse burgemeester Anton Ederveen. De 41 Oost-Brabantse gemeenten werken aan uniform beleid. „Om te voorkomen dat we elkaar in de problemen brengen door ongewenste zaken over de gemeentegrens te duwen.“ Hij doelt op het waterbedeffect, criminelen zullen een drugspand eerder opzetten in een coolante dan in een strenge gemeente.

Want daar is de Wet Damocles voor bedoeld: drugshandel en drugproductie verstoren en het crimineel moeilijk maken. Burgemeesters sluiten woningen niet op bewoners of eigenaren te straffen, benadrukt Ederveen. „Al snap ik dat het wel zo voelt.“ Aan een drugspand kleef criminaliteit niet op. Een sluiting geeft meer duidelijkheid. „Het aantal drugsvondsten niet toene- men en ik zie geen herhalingen.“ Waarschuwen helpt dus ook. „Je moet van een mug geen olifant willen maken.“

Brennikmeijer geeft twee voorbeelden van zaken waarin hij een woningssluiting niet over zijn hart kon verkrijgen. „Zo was er

elk, Hirsch Ballin en Remkes, meldden in 2007 in een nota over de Wet Damocles dat het niet de bedoeling is bij een eerste overtredding van de Opiumwet acuut tot sluiting van de woning over te gaan“. Dan „wordt veelal volstaan met minnelijk vooroverleg, een schriftelijke waarschuwing of het opleggen van een dwangsom“. Waarschuwen is er in de Zuid-oost-Brabantse praktijk echter nauwelijks meer bij. De zes Peelgemeenten scherpben bijvoorbeeld in maart 2016 hun regels aan. Als er softdrugs wordt aangetroffen, gaat een woning direct voor drie maanden op slot. Bij harddrugs is dat vier maanden. Die strenge aanpak is nodig, vindt de Helmondse burgemeester Ely Blanksma. „De situatie is dat hennepkwekerijen welig tierden. Dat vraagt om hard optreden, de tijd van praten is voorbij.“

„Ik ben eens aanwezig geweest bij een inval in een hennepkwekerij. Dat is schokkend“, zegt Blanksma. „De kinderslaapkamer voor bedoeld drugshandel en drugproductie verstoren en het crimineel moeilijk maken. Burgemeesters sluiten woningen niet op bewoners of eigenaren te straffen, benadrukt Ederveen. „Al snap ik dat het wel zo voelt.“ Aan een drugspand kleef criminaliteit niet op. Een sluiting geeft meer duidelijkheid. „Het aantal drugsvondsten niet toene- men en ik zie geen herhalingen.“ Waarschuwen helpt dus ook. „Je moet van een mug geen olifant willen maken.“

„Ik heb een waarschuwing gegeven. Ik zie het aantal drugsvondsten niet toene- men en ik zie geen herhalingen.“ Waarschuwen helpt dus ook. „Je moet van een mug geen olifant willen maken.“ Brennikmeijer geeft twee voorbeelden van zaken waarin hij een woningssluiting niet over zijn hart kon verkrijgen. „Zo was er

HELMOND

Cocaine bij mantelzorgster

5,9 gram cocaine treft de politie op 18 april 2016 aan in een Helmondse woning. Verder vindt de politie ruim 2.500 euro aan contact geld in de woning. De vrouw die in het huis woont, zegt dat ze er niet van op de hoogte was dat de

drugs daar lagen. Bovendien is de hoeveelheid cocaine volgens haar zodanig klein dat het als gebruikershoeveelheid moet worden geïncasseerd. De vrouw vindt het noodzakelijk

4 MAANDEN DICHT

◀ Een hennepkwekerij in een huis, zoals de politie die aantroft. FOTO: ANP

BERGEIJK

GHB en een afkickprogramma

Op 22 maart 2016 vindt de politie in een woning in Bergeijk 58 milliliter GHB. Dat is een hoeveelheid die een gemiddelde verslaafde gemakkelijk per dag gebruikt. Ook liggen er resten van soft- en harddrugs. De vrouw die er woont, geeft zich direct na de vondst

vrijwillig op voor een afkickprogramma. Ze dreigt haar huurwoning te verliezen door de op handen zijnde sluiting van drie maanden, die standaard is in Bergeijk bij een vondst van harddrugs. Daardoor zal het hulpverleningstraject waarin zij en haar zoonje zitten ook wegvallen. Na overleg met hulpverleners wil de woningbouwvereniging de vrouw toch in de woning laten blijven.

1 MAAND DICHT

een alleenstaande vrouw op leeftijd. Haar zoon had drugs onder haar bed verscholen, de politie vond die na een inval. Dat heb ik met een waarschuwing afgedaan. Moet je dan zo'n oudere vrouw op straat zetten?”

Het andere voorbeeld gaat over een woning die is afgebrand. „Daar zat een wietkwekerij in. Er waren zes kinderen bij betrokken. Wat die vader doet is één, maar die kinderen kun je niet op straat zetten. Volgens de regels zou zo'n gezin geen huis meer krijgen, maar voor de samenleving is het niet goed dat die mensen op straat belanden.“

Burgemeester Jack Mikkers van Veldhoven is strenger. „Ik ben ervan overtuigd dat mensen een keuze hebben. Met een hennepkwekerij weet je dat je veel geld verdient en dat je anderen in gevaar brengt. Dan vind ik het moeilijk te verkopen om niet te sluiten. Voor de wijk heeft zoiets impact. Je hebt ook een rol richting de buurt.“

Mikkers is van mening dat drugsvondsten altijd met criminaliteit te maken hebben, ook al is de hoeveelheid drugs klein en is handel niet bewezen. Zelfs als de drugs voor eigen gebruik zijn, in het geval van iemand die verslaafd is bijvoorbeeld. „De verslaafde is een schakel in de criminele keten. Mensen hebben de keuze om er vanaf te komen. Daar hebben we faciliteiten voor.“

Dat de ene burgemeester sneller sluit dan de andere, betekent overigens niet dat de snelle sluiters er luchtiger mee omgaat, zegt Mikkers. „Het is heel confronterend als persoon. Hoe kan het nu dat deze meneer of mevrouw zulke afslagen heeft gemaakt? Ik heb nog nooit met een glimlach een Damoclesbesluit getekend. Ik denk dat veel mensen niet doorhebben in wat voor positie de burgemeester zit. Maar de samenleving heeft recht op leefbare wijken. Het strafrecht kan mensen straffen, maar heeft geen instrumentarium om leefbaarheid in wijken te verbeteren.“

“Het vraagt om hard optreden, de tijd van praten is voorbij”

– Ely Blanksma (Helmond)
2015: 0 sluitingen
2016: 0 sluitingen

“Je moet van een mug geen olifant willen maken”

– Jan Brennikmeijer (Waalre)
2015: 0 sluitingen
2016: 0 sluitingen

“Openbare orde is een hoger belang dan het individuele belang”

– Anton Ederveen (Valkenswaard)
2015: 9 sluitingen
2016: 4 sluitingen

“Ik ben ervan overtuigd dat mensen een keuze hebben”

– Jack Mikkers (Veldhoven)
2015: 4 sluitingen
2016: 4 sluitingen

NUENEN

Professionele kwekerij op slaapkamer

In één van de slaapkamers van een Nuenense woning staat een hennepkwekerij met 368 planten.

De politie vindt die op 11 oktober 2016. De planten zijn ongeveer twee weken oud. Twee andere kamers zijn ook ingericht als kwekerij, maar die zijn op dat moment buiten werking. De politie stelt vast dat er ongeveer drie keer eerder hennep moet zijn geogoost. Ook wordt er illegaal stroom afgetapt. De burgemeester heeft het over 'een grote hoeveelheid aangevoerde hennepplanten en een professioneel opgezette kwekerij'.

1 MAAND DICHT

GELDROP

Wiet in de woonwagen

In een woonwagen in Geldrop treft de politie 114 gram gedroogde hennepstoppelen aan op 29 januari 2016. Het spul ligt in een bakje in de keuken. De hoeveelheid staat gelijk aan de oogst van ongeveer vier hennepplantjes. In de woonwagen wonen vader, moeder en drie minderjarige

ouder. Eén van de kinderen is meervoudig gehandicapt. Daarom is de woning aangepast en is het praktisch onmogelijk om geschikte vervangende woonruimte te vinden. Bovendien woont vader – de dader – niet langer in het huis vanwege de aanstaande scheiding.

3 MAANDEN DICHT

EINDHOVEN

Wietteelt en een gehandicapt kind

Brand in een Eindhovense woning, op 3 september 2016. De politie treft op zolder een hennepplantage aan. Vanwege de brand is niet meer te

achterhalen hoeveel planten er exact stonden, maar die politie schat het aantal tussen de 100 en 150. Er staat apparatuur die wordt gebruikt voor de hennepteelt en er wordt illegaal stroom afgetapt. In het huis wonen twee minderjarige kinderen met hun

NIET GESLOTEN

Damocles in de regio

Burgemeesters mogen huizen en panden sluiten als er drugs worden aangetroffen. Hoe pakt deze Wet Damocles uit in de praktijk? Vandaag deel 4 (slot) van een serie artikelen.

EERSEL

Drugs voor swinger-bijeenkomsten

Negen flesjes met elk een halve liter GHB, 132 xtc-pillen, 35 gram amfetamine (speed), 17 gram hennep en 0,7 gram hasj. Dat vindt de politie bij een inval op 4 april 2016 in een Eerselse woning. De drugs zijn van de partner van

de eigenaresse van de woning. Ze wonen samen. De drugs zijn voor eigen gebruik, beweert de man. Hij gebruikt die tijdens swinger-bijeenkomsten in de weekenden. De vrouw des huizes voert aan dat ze lijdt aan psychi-

3 MAANDEN DICHT